

Czwartek, 14 września 2017 r.

P8_TA(2017)0348

Kambodża, w szczególności sprawa Kema Sokhy**Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 14 września 2017 r. w sprawie Kambodży, w szczególności sprawy Kema Sokhy (2017/2829(RSP))**

(2018/C 337/13)

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje wcześniejsze rezolucje w sprawie Kambodży,
  - uwzględniając lokalne oświadczenia UE z dnia 5 września 2017 r. w sprawie zamknięcia dziennika Cambodia Daily, z dnia 30 czerwca 2017 r. w sprawie uwolnienia pięciu obrońców praw człowieka oraz z dnia 22 lutego 2017 r. w sprawie sytuacji politycznej w Kambodży, a także oświadczenia rzecznika delegatury UE z dnia 3 września 2017 r. i 25 sierpnia 2017 r. w sprawie ograniczenia przestrzeni politycznej w Kambodży,
  - uwzględniając raport specjalnej sprawozdawczynie ONZ ds. sytuacji w zakresie praw człowieka w Kambodży z dnia 5 września 2016 r. oraz jej oświadczenie z dnia 18 sierpnia 2017 r.,
  - uwzględniając uwagi podsumowujące Komisji Praw Człowieka ONZ z dnia 27 kwietnia 2015 r. w sprawie drugiego sprawozdania okresowego Kambodży,
  - uwzględniając raport parlamentarzystów ASEAN działających na rzecz praw człowieka z marca 2017 r.,
  - uwzględniając Powszechną deklarację praw człowieka z dnia 10 grudnia 1948 r.,
  - uwzględniając Międzynarodowy pakt praw obywatelskich i politycznych z 1966 r.,
  - uwzględniając wytyczne UE w sprawie obrońców praw człowieka z 2008 r.,
  - uwzględniając umowę o współpracy między Wspólnotą Europejską a Królestwem Kambodży z 1997 r.,
  - uwzględniając Konwencję Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącą wolności związkowej i ochrony praw związkowych,
  - uwzględniając przyjętą przez Zgromadzenie Ogólne ONZ w dniu 8 marca 1999 r. rezolucję o przynależnych jednostkom, grupom i podmiotom społecznym prawie i obowiązku propagowania i ochrony powszechnie uznanych praw człowieka oraz podstawowych wolności,
  - uwzględniając paryskie porozumienia pokojowe z 1991 r., w których w art. 15 zapisano zobowiązanie do przestrzegania praw człowieka i podstawowych wolności w Kambodży, w tym przez międzynarodowych sygnatariuszy,
  - uwzględniając konstytucję Kambodży, w szczególności jej art. 41, w którym zapisano prawo do wolności wypowiedzi i prawo do wolności zgromadzeń, art. 35 dotyczący prawa udziału w życiu politycznym i art. 80 o immunitacie parlamentarnym,
  - uwzględniając art. 135 ust. 5 i art. 123 ust. 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że w Kambodży rośnie liczba aresztowań członków opozycji politycznej, działaczy na rzecz praw człowieka i przedstawicieli społeczeństwa obywatelskiego;
- B. mając na uwadze, że w dniu 3 września 2017 r. został aresztowany przywódca opozycji kambodżańskiej Kem Sokha, i wydaje się, że posunięcia tego dokonano bez poszanowania gwarancji rzetelnego procesu sądowego, w tym poszanowania jego immunitetu parlamentarnego;
- C. mając na uwadze, że Kem Sokha został oskarżony na mocy art. 443 kambodżańskiego kodeksu karnego o „zmowę z cudzoziemcami”, którą sąd miejski w Phnom Penh uznaje za akt zdrady; mając na uwadze, że w przypadku uznania go winnym grozi mu kara do 30 lat pozbawienia wolności;

Czwartek, 14 września 2017 r.

- D. mając na uwadze, że według doniesień Kem Sokha został aresztowany bez nakazu i nie miał dostępu do adwokata; mając na uwadze, że został on oskarżony na podstawie nagrania wideo przemówienia, które wygłosił w 2013 r. i które było od tego czasu publicznie dostępne; mając na uwadze, że organizacje praw człowieka wyraziły obawy, iż oświadczenia złożone przez rząd Kambodży zagrażają prawu Kema Sokhy do sprawiedliwego procesu i domniemania niewinności;
- E. mając na uwadze, że były dowódca armii Czerwonych Khmerów i obecny premier Hun Sen jest u władzy od ponad 30 lat; mając na uwadze, że Sam Rainsy, były przewodniczący głównej partii opozycyjnej, Partii Narodowego Ocalenia Kambodży (CNRP), przebywa na dobrowolnym wygnaniu z powodu wcześniejszych postępowań sądowych na podstawie sfinansowanych, umotywowanych politycznie zarzutów;
- F. mając na uwadze, że w wyborach lokalnych, które odbyły się w dniu 4 czerwca 2017 r., partia CNRP znacznie zyskała w stosunku do 2012 r. pomimo istotnych uchybień w procesie wyborczym, przede wszystkim zastraszania wolnych mediów i krytycznie nastawionych obywateli, braku równego dostępu opozycji do radia i telewizji, kontroli instytucji wyborczych przez partię rządzącą, grożenia kandydatom opozycji śmiercią oraz braku niezależnego mechanizmu rozstrzygnięcia sporów; mając na uwadze, że wybory parlamentarne zaplanowano na lipiec 2018 r.;
- G. mając na uwadze, że dwaj inni ustawodawcy opozycyjni również zostali uwięzieni, a co najmniej ośmiu kolejnym postawiono zarzuty karne; mając na uwadze, że 11 członków i zwolenników partii opozycyjnej odbywa obecnie karę pozbawienia wolności od siedmiu do 20 lat na podstawie sfinansowanych zarzutów dowodzenia powstaniem lub udziału w powstaniu w związku z demonstracją w lipcu 2014 r.;
- H. mając na uwadze, że w zmiany w ustawie o partiach politycznych uchwalone przez parlament Kambodży w 2017 r. umożliwiają rozwiązanie partii, jeżeli wobec ich przywódców wydano wyroki skazujące; mając na uwadze, że Ministerstwo Spraw Wewnętrznych Kambodży posiada szerokie uprawnienia do zawieszenia partii politycznych na podstawie niejasno określonych kryteriów; mając na uwadze, że w dniu 11 września 2017 r. premier Kambodży Hun Sen zagroził rozwiązaniem CNRP, jeżeli partia będzie nadal popierać zatrzymanego przywódcę Kema Sokhę;
- I. mając na uwadze, że wydano nakaz aresztowania szefa frakcji młodych w CNRP;
- J. mając na uwadze, że aresztowanie Kema Sokhy odbyło się w sytuacji nasilających się restrykcji wobec organizacji pozarządowych, organizacji praw człowieka i społeczeństwa obywatelskiego, obejmujących postępowania podatkowe i sprawdzające, zastraszanie i stosowanie gróźb przemocy; mając na uwadze, że ustawa z 2015 r. w sprawie stowarzyszeń i organizacji pozarządowych (LANGO) została zdecydowanie skrytykowana przez społeczność międzynarodową ze względu na szeroko zakrojone i arbitralne uprawnienia do represjonowania organizacji pozarządowych;
- K. mając na uwadze, że w ostatnich tygodniach zamknięto znaczną liczbę stacji radiowych nadających programy innych renomowanych stacji radiowych; mając na uwadze, że rząd zamknął te stacje za takie naruszenia jak nadawanie „programów z zewnątrz bez wystąpienia o zezwolenie”; mając na uwadze, że ich zamknięcie poważnie ogranicza dostęp do audycji niezależnych mediów, zwłaszcza poza Phnom Penh; mając na uwadze, że te placówki niezależnych mediów poruszały tematy drażliwe politycznie, takie jak korupcja, nielegalny wyrąb lasów i łamanie praw człowieka;
- L. mając na uwadze, że w kwietniu 2016 r. pięciu obrońców praw człowieka z Kambodżańskiego Stowarzyszenia na rzecz Praw Człowieka i Rozwoju (ADHOC) zostało zatrzymanych na okres ponad 400 dni pod zarzutem przekupstwa w związku z toczącym się postępowaniem przeciwko Kemowi Sokha, i że obecnie oczekują oni na proces; mając na uwadze, że Tep Vanny, działaczka na rzecz praw do ziemi, była wielokrotnie celem ataków i prześladowań ze strony władz, a obecnie odbywa karę więzienia na podstawie zarzutów umotywowanych politycznie;
- M. mając na uwadze, że w dniu 4 września 2017 r. Cambodia Daily, niezależna gazeta założona w 1993 r., została zmuszona do zakończenia działalności, po tym jak otrzymała do zapłacenia podatek w wysokości 6,3 mln USD;
- N. mając na uwadze, że w dniu 23 sierpnia 2017 r. rząd Kambodży, na mocy ustawy LANGO, zapowiedział wydalenie Narodowego Instytutu Demokratycznego (NDI), będącego organizacją pozarządową mającą siedzibę w Stanach Zjednoczonych, oraz nakazał międzynarodowym pracownikom tej organizacji opuszczenie kraju w ciągu siedmiu dni;
- O. mając na uwadze, że rząd Kambodży niedawno wszczął dochodzenie wobec Centrum Sytuacyjnego, będącego konsorcjum organizacji pozarządowych działających wspólnie jako obserwatorzy wyborów, w związku z rzekomym złamaniem nowych przepisów w sprawie grup pozarządowych, a także prowadzeniem działań przygotowawczych do ewentualnej „kolorowej rewolucji” mającej na celu obalenie rządu;

Czwartek, 14 września 2017 r.

1. wyraża głębokie zaniepokojenie z powodu pogarszających się warunków działania polityków opozycyjnych i działaczy na rzecz praw człowieka w Kambodży oraz potępia wszelkie akty przemocy, umotywowane politycznie zarzuty, arbitralne zatrzymania, przesłuchiwanie, orzeczenia i wyroki skazujące wobec tych osób;
2. zdecydowanie potępia aresztowanie przewodniczącego CNRP Kema Sokhy na podstawie szeregu zarzutów, które wyglądają na umotywowane politycznie; wzywa do natychmiastowego i bezwarunkowego uwolnienia Kema Sokhy, do wycofania wszystkich postawionych mu zarzutów, a także do zaprzestania gróźb aresztowania wobec innych ustawodawców opozycyjnych;
3. ubolewa nad faktem, że w publicznych oświadczeniach premiera i urzędników wysokiego szczebla na temat Kema Sokhy jest on traktowany jako winny, co stanowi naruszenie zasady domniemania niewinności i prawa do rzetelnego procesu sądowego, do którego ma on prawo na mocy kambodżańskiego i międzynarodowego prawa w dziedzinie praw człowieka; wzywa premiera do ochrony immunitetu parlamentarnego posłów;
4. wzywa władze Kambodży do cofnięcia nakazu aresztowania oraz do wycofania wszystkich zarzutów wobec przywódcy opozycji i ustawodawcy Sama Rainsy'ego, a także do uwolnienia innych opozycyjnych urzędników i obrońców praw człowieka, którzy zostali skazani, oskarżeni i uwięzieni, takich jak członek Zgromadzenia Narodowego Um Sam An, senator Hong Sok Hour i działaczka na rzecz praw do ziemi Tep Vanny, oraz do wycofania wszystkich postawionych im zarzutów;
5. apeluje do rządu Kambodży o zagwarantowanie wolności wypowiedzi i mediów w tym kraju oraz o to, aby problemy podatkowe i inne kwestie rozwiązywane były w drodze odpowiedniego, rzetelnego procesu sądowego; wzywa rząd do ponownego uruchomienia stacji radiowych, które zostały zamknięte; wyraża zaniepokojenie z powodu zamknięcia Narodowego Instytutu Demokratycznego (NDI) bez rzetelnego procesu sądowego;
6. wzywa rząd Kambodży do zapewnienia sprawiedliwości proceduralnej w odniesieniu do wszystkich podejmowanych środków, w tym prawa do odwołania się, oraz do poszanowania prawa do wolności zrzeszania się i wypowiedzi;
7. wzywa rząd Kambodży do pracy nad umacnianiem demokracji i praworządności oraz do poszanowania praw człowieka i podstawowych wolności, co obejmuje pełne przestrzeganie wszystkich przepisów konstytucji dotyczących pluralizmu oraz wolności wypowiedzi i zrzeszania się;
8. przypomina rządowi Kambodży o obowiązku wypełnienia zobowiązań w zakresie zasad demokratycznych i podstawowych praw człowieka stanowiących zasadniczy element umowy o współpracy;
9. wyraża głębokie zaniepokojenie trwającymi zawłaszczaniami gruntów, a także niedawnym uruchomieniem przez rząd Kambodży ograniczonego i częściowego systemu rekompensat; wzywa rząd Kambodży do wznowienia dialogu z partnerami, w tym z Unią Europejską i społeczeństwem obywatelskim, w celu ustanowienia kompleksowego i sprzyjającego włączeniu społecznemu systemu rekompensat;
10. podkreśla, że aby proces demokratyczny prowadzący do wyborów do Zgromadzenia Narodowego w lipcu 2018 r. był wiarygodny, konieczny jest klimat, w którym partie polityczne, społeczeństwo obywatelskie i media mogą wykonywać swoje prawomocne funkcje bez obaw i bez ryzyka gróźb lub arbitralnych ograniczeń;
11. wzywa rząd Kambodży do wdrożenia zaleceń Wysokiego Komisarza NZ ds. Praw Człowieka oraz do rzeczywistego uwzględnienia przyszłego sprawozdania specjalnej sprawozdawczynie ONZ ds. sytuacji w zakresie praw człowieka w Kambodży;
12. podkreśla znaczenie unijnych i międzynarodowych misji obserwacji wyborów oraz ich wkładu w zapewnienie uczciwych i wolnych wyborów; wzywa krajową komisję wyborczą Kambodży (NEC) i odpowiednie organy rządowe do zapewnienia wszystkim uprawnionym wyborcom, w tym pracownikom migrującym i osobom aresztowanym, możliwości rejestracji i odpowiedniej ilości czasu, by mogli z niej skorzystać;
13. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, wiceprzewodniczącej Komisji/ wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, Europejskiej Służbie Działań Zewnętrznych, rządowi i parlamentom państw członkowskich oraz rządowi i Zgromadzeniu Narodowemu Kambodży.